

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/83/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012200484
Dátum vydania rozhodnutia:	27.11.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Morava
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7012200484.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Moravu a zo sudcov JUDr. Petry Príbelskej, PhD. a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcu: STAVIVÁ PLUS Trebišov s.r.o., sídlom Malá Bara, Hlavná 2, IČO: 36590193, zast. advokátom JUDr. Pavol Gombos, sídlom Moldavská cesta 21/A, Košice, proti žalovanému: Daňový úrad Košice, sídlom Rozvojová 2, Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 9818301/393759/2012 zo dňa 07.03.2012, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/99/2012-70 zo dňa 16. mája 2013, jednomyseľne

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/99/2012-70 zo dňa 16. mája 2013 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou žiadal súd o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 9818301/1/393759/2012 zo dňa 07.03.2012, ktorým žalovaný nevyhovel žiadosti žalobcu zo dňa 07.02.2012 doručenej žalovanému dňa 09.02.2012 o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozhodnutiu o udelení pokuty za nepodanie daňového priznania č. 738/230/19763/11/PekZ zo dňa 05.08.2011 z dôvodu, že žalobca nedodrжал 30 dňovú lehotu stanovenú zákonom na podanie žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty, v zákonom určenej 30 dňovej lehote neurobil aj zmeškaný úkon a nepreukázal existenciu dôležitých dôvodov na predĺženie tejto zmeškanej lehoty. Čo sa týka žalobcom v žalobe napadnutého rozhodnutia žalovaného č. 9818301/1/393797/2012 zo dňa 07.03.2012, krajský súd vylúčil toto uznesením, č.k. 6S/99/2012-49 zo dňa 28.05.2012 na samostatné konanie.

V odôvodnení rozsudku krajský súd okrem iného uviedol, že pri súdnom prieskume rozhodnutia správneho orgánu je súd viazaný obsahom žalobou napadnutého správneho rozhodnutia. Napadnutým

rozhodnutím žalovaný rozhodoval o žiadosti žalobcu o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozhodnutiu o uložení pokuty. Preto v tomto konaní nie je krajský súd oprávnený posudzovať charakter podania žalobcu doručeného žalovanému dňa 25.11.2011, t.j. či toto podanie bolo žiadosťou o odpustenie zmeškania lehoty podľa § 13b zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZSDP“) a či bolo povinnosťou správcu dane o ňom rozhodnúť. Ak bol žalobca toho názoru, že toto podanie je žiadosťou o odpustenie zmeškania lehoty, mohol uplatniť účinné prostriedky nápravy a ochrany svojich práv podľa O.s.p. Žalovaný odôvodnil svoje napadnuté rozhodnutie tým, že žiadosti žalobcu nevyhovelo z dôvodu nesplnenia ani jednej z troch zákonných podmienok podľa § 29 ods. 1 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“). Svoje rozhodnutie odôvodnil pokiaľ ide o nesplnenie zákonnej 30 dňovej lehoty na podanie žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty a nedodržanie tej istej lehoty na vykonanie zmeškaného úkonu. Nedodržanie 30 dňovej lehoty na podanie žiadosti a vykonanie zmeškaného úkonu žalovaný odôvodnil tým, že žalobca preukázateľne mal vedomosť o zmeškaní lehoty už v čase doručenia svojho podania správcovi dane dňa 25.11.2011 označeného ako výzva na odstránenie prekážky v postupe daňového úradu. Žalovaný tiež konštatoval, že žalobca nedodržiaval zákonnú lehotu na vykonanie zmeškaného úkonu, ktorý urobil až dňa 09.02.2012. S týmto odôvodnením zmeškania zákonnej lehoty na podanie žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty a vykonanie zmeškaného úkonu sa súd stotožňuje. Z obsahu podania žalobcu doručeného žalovanému 25.11.2011 nesporné vyplýva, že žalobca už pri vyhotovení tohto podania si bol nesporné vedomý toho, že zmeškal lehotu na podanie odvolania proti rozhodnutiu zo dňa 05.08.2011. Je nesporné, žalobca nesplnil už uvedené dva zákonné predpoklady pre odpustenie zmeškania lehoty. Preto podľa krajského súdu nebolo nevyhnutné, aby žalovaný zdôvodňoval, prečo dôvod zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozhodnutiu zo dňa 05.08.2011 nepovažoval za dôležitý dôvod podľa § 29 ods. 1 daňového poriadku. Aj v prípade, ak by žalovaný rozhodoval o podaní žalobcu doručenom dňa 25.11.2011 ako o žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty, musel by konštatovať nesplnenie jednej z troch kumulatívnych zákonných podmienok pre odpustenie zmeškania lehoty, t.j. že zmeškaný úkon nebol urobený v zákonnej 30 dňovej lehote (vedomosť žalobcu o ním špecifikovanom dôvode zmeškania lehoty najneskôr ku dňu spracovania podania doručeného správcovi dane dňa 25.11.2011 a vykonanie zmeškaného úkonu dňa 09.02.2012).

Krajský súd aplikoval v rozhodnutí ustanovenia § 29 ods. 1 až 3 daňového poriadku, a ďalej § 63 ods. 5 daňového poriadku.

Rozhodnutie o trovách konania krajský súd odôvodnil podľa § 250k ods. 1 O.s.p..

II.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca a navrhol napadnutý rozsudok zmeniť tak, že najvyšší súd zruší rozhodnutie žalovaného a vráti mu vec na ďalšie konanie, alternatívne zruší napadnutý rozsudok krajskému súdu a vec vráti na ďalšie konanie.

Uviedol, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ďalej že krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p.) a prvostupňové rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Žalobca má za to, že krajský súd porušil jeho právo na súdnu ochranu, a to tým, že sa nezaoberal jeho námietkou voči postupu žalovaného, resp. jeho právneho predchodcu spočívajúcom v tom, že v rámci postupu predchádzajúceho vydaniu rozhodnutia žalovaný porušil § 20 ods. 9 a 10 ZSDP tým, že na podanie žalobcu označené ako výzva na odstránenie prekážky konania v postupe daňového úradu doručeného žalovanému dňa 25.11.2011, napriek tomu, že bol povinný vyzvať daňový subjekt na odstránenie nedostatkov podľa jeho pokynov, stanoviť mu lehotu a poučiť ho o následkoch spojených s ich neodstránením, odpovedal jednoduchým oznámením, v ktorom uviedol, že podľa obsahu podania je podanie žalobcu nekvalifikované, keďže ním žiada správcu dane, aby mu umožnil podnet, pričom ZSDP inštitút podnetu nepozná. Krajský súd k tejto námietke len poznamenal, že nie je oprávnený posudzovať dané podanie, pričom žalobca mohol využiť účinné prostriedky na ochranu svojich práv, bližšie však

tieto prostriedky nekonkretizoval. Žalobca uvádza, že predmetom posúdenia správnym súdom je aj postup, ktorý vydaniu rozhodnutia predchádzal. Žalobca je toho názoru, že nemal možnosť brániť sa proti tomuto postupu žalovaného žiadnymi prostriedkami podľa piatej časti O.s.p. Ďalej žalobca uvádza, že krajský súd sa nezaoberal ani nosnou námietkou žalobcu, že žalovaný porušil aj princíp právnej istoty, keďže skutkovo a právne totožnej žiadosti daňového subjektu PRESTÍŽ s.r.o. bolo vyhovené. Za nedôvodné podľa žalobcu možno považovať aj tvrdenie krajského súdu, že aj keby žalovaný rozhodoval o podaní žalobcom doručeného žalovanému dňa 25.11.2011 ako o žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty, musel by konštatovať nesplnenie jednej z troch kumulatívnych podmienok pre odpustenie zmeškanej lehoty, t.j. že zmeškaný úkon bol urobený po zákonnej 30 dňovej lehote. Podľa žalobcu, keby žalovaný riadne vyzval na odstránenie väd podľa § 20 ods. 3 a 10 ZSDP, malo by sa za to, že zmeškaný úkon bol urobený v zákonnej lehote. Poukazuje aj na nález Ústavného súdu II. ÚS 6/06, č. 11/2003.

III.

Žalovaný sa vyjadril k podanému odvolaniu žalobcu a navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. K námietkam žalobcu uviedol, že pokiaľ ide o podanie žalobcu doručeného žalovanému dňa 25.11.2011 a označeného ako výzva na odstránenie prekážky v postupe daňového úradu, žalovaný vyhodnotil podanie tak, že žalobcu dňa 21.12.2011 oboznámil v liste č. 738/230/34115/11/Ric o podstatných skutočnostiach, o príslušných zákonných ustanoveniach a o spôsobe, ktorým by mal žalobca postupovať. Skutočnosť, že list nie je pomenovaný ako výzva, nemožno považovať za porušenie zákona. V ustanovení § 13b ZSDP boli a sú stanovené podmienky odpustenia zmeškanej lehoty tak, že povinnosťou žiadateľa je požiadať o odpustenie v lehote 30 dní odo dňa keď odpadli dôvody zmeškania, dôvody musia mať charakter dôležitých dôvodov a urobiť zmeškaný úkon. Z toho jasne vyplýva, že nedodržanie kumulatívnych zákonných podmienok vylučovalo aplikáciu § 20 ods. 9 ZSDP. Podľa žalovaného skutočným dôvodom zmeškania lehoty na podanie odvolania zo strany žalobcu bol nesprávnym a nevhodným spôsobom stanovený jeho predchádzajúci postup, kedy žalobca chronicky nekonal, resp. konal so závažnými procesnými nedostatkami. Pokiaľ ide o poukázanie žalobcu na nález Ústavného súdu SR II. ÚS 22/02, ide o odlišný skutkový stav veci ako v tomto prípade, preto ho nie je možné použiť. Pokiaľ išlo o námietku žalobcu, že nemal možnosť uplatniť iné účinné prostriedky nápravy, žalovaný uvádza, že mohol podať sťažnosť podľa zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach, čo neurobil. Čo sa týka námietky, že v obdobnej právnej veci daňového subjektu PRESTÍŽ s.r.o. postupoval správca dane inak žalovaný uvádza, že každý správca dane je povinný riadiť sa svojou správnou úvahou a nie je viazaný iným rozhodnutím.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámené verejné vyhlásenie rozhodnutia na úradnej tabuli najvyššieho súdu a na jeho internetovej stránke www.nsud.sk, najmenej päť dní vopred, rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Súd v intenciách § 244 ods. 1 O.s.p. preskúmava aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi.

Skutočnosť, že daňové orgány majú povinnosť dbať na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a ďalších osôb, nie je v žiadnom rozpore s ich povinnosťou chrániť záujmy štátu. Vo vzťahu k zachovávaniu práv a právom chránených záujmov daňových subjektov je síce záujem štátu nadradený, avšak nemôže to byť v zmysle toho, aby sa výnos daní ako príjmov rozpočtu dosiahol na úkor nedodržania práva. Daňové orgány môžu aplikovať pri vyrubení daní iba

právne prostriedky, ktoré priamo ustanovuje zákon, alebo ktoré uplatnia daňové orgány v rámci svojho oprávnenia vyplývajúceho zo zákona. Povinnosťou daňových orgánov v daňovom konaní je teda dodržiavať všeobecne záväzné právne predpisy (a to hmotnoprávne ako aj procesné), ktoré sú podľa § 1 zákona č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky zverejnené v Zbierke zákonov.

Podľa § 20 ods. 9 ZSDP vo vtedy platnom znení, ak má podanie nedostatky, pre ktoré nie je spôsobilé na prerokovanie, vyzve správca dane daňový subjekt, aby ich podľa jeho pokynu a v určenej lehote odstránil. Súčasne ho poučí o následkoch spojených s ich neodstránením.

Podľa § 13b ods. 1 ZSDP vo vtedy platnom znení, ak uplynula pôvodná lehota už pred podaním žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty, môže správca dane z dôležitých dôvodov odpustiť zmeškanie lehoty, ak o to účastník konania požiada najneskôr do 30 dní odo dňa, keď odpadli dôvody zmeškania pôvodnej lehoty, a ak v tej istej lehote urobí zmeškaný úkon. Zmeškanie už predĺženej lehoty nemožno odpustiť.

Podľa § 13b ods. 2 ZSDP vo vtedy platnom znení, zmeškanie lehoty nemožno odpustiť, ak uplynul od posledného dňa pôvodnej lehoty jeden rok.

Podľa § 29 ods. 1 daňového poriadku, správca dane zo závažných dôvodov odpustí zmeškanie lehoty, ak o to daňový subjekt požiada najneskôr do 30 dní odo dňa, keď odpadli dôvody zmeškania, a ak v tej istej lehote urobí zmeškaný úkon. Zmeškanie už predĺženej lehoty nemožno odpustiť.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Predmetom tohto konania bolo rozhodnutie žalovaného č. 9818301/1/393759/2012 z 07.03.2012, ktorým bolo nevyhovené žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania (proti rozhodnutiu o pokute za nepodanie daňového priznania).

Z administratívneho spisu žalovaného mal najvyšší súd preukázané, že proti rozhodnutiu o pokute za nepodanie daňového priznania č. 738/230/19763/11/PekZ, zo dňa 05.08.2011, doručenému žalobcovi dňa 15.08.2011, podala dňa 30.08.2011 odvolanie za žalobcu - Občianske združenie DAŇOVÁ REFORMA a SPOLOČENSKÝ ROZVOJ, ktorá však nebola na tento úkon splnomocnená. Žalovaný, namiesto výzvy na odstránenie väd podľa § 20 ods. 9 ZSDP, len oznámil žalobcovi (oznámenie z 19.09.2011, doručené žalobcovi dňa 13.10.2011), že odvolanie zamietla, pretože bolo podané osobou na to nepríslušnou. Právna zástupkyňa žalobcu JUDr. Martina Gombosová, bola ním splnomocnená na zastupovanie až dňa 09.11.2011. Následne táto právna zástupkyňa žalobcu podaním bez dátumu, doručeným žalovanému dňa 25.11.2011 vyzvala žalovaného na odstránenie prekážky v postupe daňového úradu. Nakoľko toto podanie neobsahovalo žiadosť o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania, oznámil žalovaný žalobcovi výzvou z 21.12.2011, doručenou dňa 16.01.2012, že mohol podať žiadosť o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania. Až podaním z 07.02.2012, doručeným žalovanému dňa 09.02.2012, požiadal žalobca prostredníctvom svojej právnej zástupkyne o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania, pričom pripojil k tomuto podaniu aj zmeškaný úkon.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, po preskúmaní napadnutého rozhodnutia žalovaného a konania ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech. Je potrebné predovšetkým zdôrazniť, že ZSDP, platný a účinný v čase rozhodovania o pokute za nepodanie daňového priznania obsahoval ustanovenia o odvolaní proti rozhodnutiu v § 35 ods. 18 ZSDP. Je nesporné, že žalobca podal síce odvolanie proti rozhodnutiu ktorým mu bola uložená pokuta za nepodanie daňového priznania včas, avšak neoprávnenou osobou. Najvyšší súd súhlasí s námietkou žalobcu, že žalovaný porušil ustanovenie § 20 ods. 9 ZSDP, keď nevyzval žalobcu na odstránenie väd tohto odvolania a bez akejkoľvek výzvy oznámil žalobcovi, že odvolanie zamietla, pretože bolo podané osobou na to nepríslušnou. Podľa názoru najvyššieho súdu, bolo však povinnosťou žalobcu, využiť účinné právne prostriedky a napadnúť toto rozhodnutie žalovaného - oznámenie z 19.09.2011, doručené žalobcovi dňa 13.10.2011 žalobou v správnom súdnictve podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. Žalobca však uvedené neučinil, naopak pokračoval v nesprávnom procesnom postupe tak, že vyzval žalovaného až výzvou mu doručenou dňa 25.11.2011 (t.j. viac ako 3 mesiace po doručení rozhodnutia o udelení

pokuty) na odstránenie prekážky v postupe, pričom obsahom tejto výzvy boli výlučne len okolnosti týkajúce sa neodstránenia väd plnomocenstva na podanie odvolania proti rozhodnutiu o udelení pokuty za nepodanie daňového priznania a absencia výzvy na odstránenie väd. Žalobca v tejto výzve nepožiadala o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania, neuviedol dôležité dôvody a nepripojil k tomuto podaniu zmeškaný úkon. Až po oznámení žalovaného z 21.12.2011 doručeného žalobcovi dňa 16.01.2012 (toto oznámenie je podľa názoru najvyššieho súdu svojím obsahom výzva žalobcovi na odstránenie väd o doručenie žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania), doručil dňa 09.02.2012 žalobca žiadosť o odpustenie zmeškanej lehoty spolu so zmeškaným úkonom. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že žalobca porozumel oznámeniu žalovaného z 21.12.2011 (aj keď toto nebolo označené ako výzva na odstránenie väd), pretože doručil žalovanému dňa 09.02.2012 žiadosť o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania spolu so zmeškaným úkonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje so žalovaným, že ZSDP jednoznačne stanovil, že žiadosť o odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania musela byť podaná v lehote 30 dní odo dňa, keď odpadli dôvody zmeškania pôvodnej lehoty, dôvody museli mať charakter dôležitých dôvodov a musel byť spolu so žiadosťou urobený aj zmeškaný úkon. Tieto 3 kumulatívne podmienky neboli zo strany žalobcu splnené. Tiež je potrebné zdôrazniť, že na odpustenie zmeškanej lehoty nie je právny nárok a odpustenie zmeškanej lehoty je len možnosťou, nie povinnosťou daňového úradu.

Námietky žalobcu uvedené v odvolaní proti napadnutému rozsudku krajského súdu ohľadom toho, že žalobca nemal inú možnosť brániť sa účinne na súde nemôže najvyšší súd akceptovať, pretože ako už bolo uvedené vyššie, žalobca mal možnosť napadnúť oznámenie žalovaného o zamietnutí odvolania proti rozhodnutiu o udelení pokuty z 19.09.2011 žalobou v správnom súdnictve, čo neurobil a naopak nekvalifikovanou oneskorenou výzvou doručenou žalovanému dňa 25.11.2011 vyzýval žalovaného na odstránenie nedostatkov.

Čo sa týka námietky žalobcu ohľadom iného daňového subjektu PRESTÍŽ s.r.o., kde správca dane postupoval inak a s poukázaním na nález Ústavného súdu SR, II. ÚS 22/02, najvyšší súd uvádza, že ide o úplne iné konanie, s iným daňovým subjektom a s inými skutkovými okolnosťami a preto nie je možné na túto námietku prihliadať. Je nesporné, že na odpustenie zmeškanej lehoty na podanie odvolania právny nárok nie je.

Vzhľadom na uvedené, najvyšší súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p. a neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.